

»přihlásil« u úrazové pojišťovny nižším výdělkem než skutečným, takže mu byl vyměřen úrazový důchod nižší než by se mu dostalo při řádném přihlášení.

(Rozh. ze dne 29. března 1935, Rv I 2151/33.)

Žalobce byl zaměstnán u žalovaného jako dělník při bourání stodoly, jejímž padajícím zdivem byl zraněn. Tvrdě, že byl přihlášen u úrazové pojišťovny menším výdělkem, než který mu byl ve skutečnosti vyplácen, a že byl mu následkem toho vyměřen úrazový důchod nižší, domáhá se žalobou na žalovaném rozdílu mezi úrazovým důchodem, který skutečně jest mu vyplácen a důchodem, který by pobíral, kdyby byla úrazové pojišťovně oznámena jeho mzda ve výši, již skutečně dostával. **N i ž š š í s o u d y** neuznaly žalobní nárok důvodem po právu.

N e j v y š š í s o u d odmítl dovolání.

D ů v o d y :

Jde o spor, tkvící ve služebním poměru mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem. Zákonná povinnost podle §§ 8, 35 zák. o úraz. pojištění dělnickém, sdělit úrazové pojišťovně výši výdělku pojištěných, kterou žalobce nazývá ne zcela případně povinností přihlašovací, postihuje sice podnikatele, který není vždy totožný se zaměstnavatelem (srov. § 11 zák. o úraz. pojišť. dělnickém), ale v souzeném případě byl podnikatel totožný se zaměstnavatelem, žalobce utrpěl podnikový úraz při výkonu prací, jež převzal služební smlouvou se žalovaným, a podnikatelská povinnost, již prý žalovaný porušil, souvisela důsledkem toho tak těsně s postavením žalovaného jako zaměstnavatele žalobce, že nebyti služebního poměru žalobce se žalovaným, nebylo by tu bývalo ani oné povinnosti žalovaného a nebylo by došlo ani ke sporu, o nějž jde. Takovým sporům však přiznává zákon pro jejich povahu výhodu urychleného řízení a prohlašuje je v § 224 čís. 7 c. ř. s. (v doslovu zákona ze dne 19. ledna 1928 č. 23 sb. z. a n.) ze věci prázdninové, v nichž okolnost, že nastaly soudní prázdniny, nemá podle § 225 odst. 2 c. ř. s. vliv na počátek a uplynutí lhůt, (srov. rozh. sb. n. s. č. 10613). Rozsudek odvolacího soudu byl zástupci žalobcovu doručen dne 25. srpna, dovolání však bylo sepsáno a podáno teprve dne 13. září, tedy již po uplynutí lhůty vytčené v § 505 c. ř. s., po případě v § 34 odst. (2) zák. čís. 131/31 sb. z. a n., takže je bylo podle § 507 c. ř. s. jako opožděné odmítnouti.

Čís. 14279.

Žalobu o uznání nemanželského otcovství jest posouditi podle práva platného v zemi České a Moravskoslezské, měli-li v době porodu nemanželská matka a tedy i dítě, jakož i žalovaný bydlíště v Čechách, třebaž dítě bylo zplozeno na Slovensku.

V případě výměry výživného jest dovolání nepřipustné jen tehdy, jde-li o souhlasné rozhodnutí nižších soudů.

(Rozh. ze dne 29. března 1935, Rv II 232/35.)

Žaloba o uznání manželského otcovství, podaná nezl. Zdenkem K-ým na Vladimíra P-a u okresního soudu v B. (Podkarpatská Rus), byla právoplatně zamítnuta, poněvadž soud k námitce tehdejšího žalovaného vzal za zjištěno, že nemanželská matka v době zplození žalobce vedla zpustlý život. Ve sporu tom doznal svědek Vít V., že s nemanželskou matkou též souložil. Žalobce se domáhá nyní žalobou u okresního soudu v M. O., by Vít V., sídlící nyní v M. O. (v zemi moravsko-slezské), byl uznán za jeho nemanželského otce se závazkem platiti na výživné. Prv ý s o u d žalobu zamítl, nevzav za prokázáno, že ke styku žalovaného s nemanželskou matkou došlo v kritické době. O d v o l a c í s o u d k odvolání žalobce změnil rozsudek prvního soudu a uznal podle žaloby, vzav za prokázáno, že žalovaný ve sporu žalobce proti Vladimíru P-ovi u okresního soudu v B. o uznání otcovství udal jako svědek, že s nemanželskou matkou v kritické době obcoval.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y :

O žalovaném bylo zjištěno, že, byv slyšen jako svědek ve sporu, vedeném u okresního soudu v B. proti Vladimíru P. o uznání otcovství k nezl. žalobci, potvrdil, že s nemanželskou matkou tělesně obcoval na jaře 1924, doznal tedy před soudem, že s matkou dítěte obcoval v době kritické, a platí proto o něm zákonná domněnka § 163 obč. zák., že zplodil žalobce. Okolnost, že stejná domněnka platí proti P-i, nevylučuje, aby žalovaný byl uznán otcem, neboť nebylo otcovství P. ve sporu proti němu vedeném zjištěno, a dokud se tak nestalo právoplatně, může se dítě domáhati uznání otcovství proti žalovanému (rozh. čís. 815 sb. n. s.). Žalovaný neprávem se dovolává toho, že na předmětný případ nutno použití práva, platného na Slovensku, poněvadž početí dítěte a tedy i jeho zplození stalo se na Slovensku. Žalovaný, nemanželská matka i děcko měli v době narození dítěte a mají dosud domovskou příslušnost tak i bydliště v Čechách, a platí proto pro posouzení případu právo, platné v zemi České a Moravskoslezské a nikoliv na Slovensku. Pokud jde o výši výživného, dlužno se především obíratí námitkou odpůrce dovolatele, že prý dovolání je v tomto směru nepřipustné vzhledem k § 502 odst. 3 c. ř. s. ve znění zákona ze dne 11. prosince 1934 čís. 251 sb. z. a n., který ustanovuje, že »proti potvrzujícímu rozsudku odvolacího soudu není přípustné dovolání, nepřevyšuje-li předmět sporu, o němž by měl odvolací soud rozhodnouti, na penězích nebo peněžité hodnotě 7.000 Kč, nebo jde-li o výměru výživného ze zákona, leč by odvolací soud v rozsudku prohlásil dovolání za přípustné, protože jde o rozhodnutí zásadního významu«. Námitka není oprávněná. Podle původního znění třetího odstavce § 502 c. ř. s., platného do vydání zmíněné novely, bylo proti potvrzujícímu rozsudku odvolacího soudu dovolání nepřipustné jen tehdy, nepřevyšoval-li předmět sporu, o němž rozhodl odvolací soud, na penězích nebo peněžité hodnotě 2.000 Kč. Toto ustanovení bylo novelou v čl. I, 2 potud změněno, že uvedená cenová hranice, rozhodná pro přípustnost dovolání, byla zvýšena na 7.000 Kč, a že nepřipustnost dovolání byla nad to bez ohledu na hod-

notu předmětu sporu vyslovena i v případech, kde jde o výměru výživného ze zákona. I v těchto případech je však dalším nutným předpokladem nepřipustnosti odvolání, že jde o souhlasná rozhodnutí nižších soudů. To vysvětluje jasně a bezpochybně již ze znění zákona samého. Větu »jde-li o výměru výživného ze zákona«, právě tak jako souřaděnou jí větu »nepřevyšuje-li předmět sporu . . . 7.000 Kč«, lze totiž jakožto pouhé vedlejší věty vyložit jen ve spojení a souvislosti se společnou nadřazenou hlavní větou, s níž teprve každá z obou vedlejších vět tvoří gramatický a logický celek, a činí-li tedy hlavní věta (»Proti potvrzujícímu rozsudku odvolacího soudu není přípustné dovolání«), předpokladem pro nepřipustnost dovolání, že jde o souhlasná rozhodnutí nižších soudů, platí tento předpoklad ve všech případech, v následujících vedlejších větách blíže uvedených, tedy i v případě výměry výživného ze zákona. Tento výklad odpovídá zřejmě i úmyslu zákonodárce. Důvodová zpráva k vládnímu návrhu zdůrazňuje ovšem v posledním odstavci k článku I. č. 2, že »při výměře výživného jde zpravidla jen o menší rozdíly, ať již odvolací soud do výše výživného potvrdil nebo změnil rozsudek soudu první instance«, a že »jde spíše o posouzení poměrů hospodářských, v jejichž středu jsou nižší soudy, a ne otázky právní«, kteréžto úvahy by snad nasvědčovaly úmyslu zákonodárce, aby dovolání v případě výměry výživného ze zákona bylo vyloučeno vždy bez ohledu na to, zda jde o souhlasná rozhodnutí čili nic. Pochybnost tu rozptyluje však závěrečná věta zmíněného odstavce, kde důvodová zpráva výslovně uvádí, že »je tedy návrh, aby bylo vyloučeno také v tomto případě dovolání proti potvrzujícímu rozsudku odvolacího soudu, podle článku I, č. 2 plně důvodný«, čímž jasně dala najevo, že se zákonodárce i v tomto případě rozhodl pro vyloučení dovolání jen za předpokladu souhlasnosti rozsudků nižších soudů, spatřuje zřejmě teprve v této souhlasnosti ve spojení s uvedenými úvahami dostatečnou záruku pro správnost výměry výživného. Tomuto výkladu neodporuje konečně ani zpráva ústavněprávního výboru k usnesení senátu tisk. 2721/34, když uvádí, že »revize je vyloučena, byl-li rozsudek I. instance odvolacím soudem potvrzen v případech, kde předmět sporu nepřevyšuje 7.000 Kč, a potom jde-li o rozhodování o výši výživného ze zákona »kdyžte věta«, kde předmět sporu ze zákona, »jakožto jednotná nedělená věta závisí zřejmě ve svém celku na bezprostředně předcházející větě«, byl-li rozsudek I. instance odvolacím soudem potvrzen«, takže i podle této stati je souhlasnost rozsudků nižších soudů zřejmým předpokladem v obou uvedených případech. Toho předpokladu v souzeném případě není, ježto nejde o souhlasná rozhodnutí nižších soudů a odvolání proti výroku o výši výživného je tedy i za platnosti nového zákona č. 251/34 sb. z. a n. přípustné.

Čís. 14280.

Obživnutí celé vyrovnací pohledávky nastává podle § 57 zákona ze dne 10. prosince 1914 č. 337 ř. z. již tím, že dlužník nesplnil včas a plně potvrzené vyrovnání. Exekuční zabavení pohledávky obživlé podle § 57 vyr. ř. vztahuje se na celou pohledávku, nebyla-li exekuce